herpy

SLANGER

Macklot's Python

Liasis mackloti

Liasis mackloti er en kraftig, aktiv pyton fra Timor og de nærliggende Små Sundaøer. Den bliver 180-250 cm, er mørkt olivenbrun med et iriserende skær og reagerer lynhurtigt på bytte. Unge dyr er ofte defensive, og voksne er stærke og kræver et stort, solidt terrarie, så arten egner sig bedst til erfarne slangeholdere.

Familie: Pythonidae Tidligere navn: *Python timorensis; Morelia mackloti*

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**180-250 cm** total længde inkl. hale
Levetid	**15-25 år**
Aktiv	**Skumring og nat**
Levevis	**Træboende og jordboende**
Biotop	**Savanne og vådområde**
Sværhedsgrad	**Erfaren**

PASNING

Min. terrarie	**180 × 90 × 90 cm** L × B × H til 1 voksent dyr
Temperatur, dag	**26-30 °C**
Hotspot	**32-35 °C**
Temperatur, nat	**22-25 °C**
Luftfugtighed	**40-60 %**
Vand	**Vandskål**
UVB	**Valgfri** Ferguson-zone 2
Kost	**Hvirveldyr**
Holdes	**Enkeltvis**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Kuldstørrelse	**8-20 æg**
Inkubation	**60-75 dage** ved 30-32 °C

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Appendiks II**
EU-bilag	**Bilag B**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Arten står på CITES liste II og i bilag B i EU's forordning 338/97 (familielistningen Pythonidae spp.). Indførsel fra lande uden for EU kræver CITES-tilladelse, som udstedes af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) efter BEK nr. 1588 af 9.12.2024. Arten er ikke omfattet af forbudslisten for slanger i BEK nr. 1261 af 17.11.2015. Dyrevelfærdslovens almindelige krav gælder; dyrevelfærd hører også under SGAV.

Om arten

Liasis mackloti er en muskuløs pyton med et aflangt hoved, der er tydeligt adskilt fra halsen, og varmefølsomme gruber langs læberne. Grundfarven er mørk brun til olivenbrun, og de glatte skæl får et blåt, grønt eller violet skær i skarpt lys. Bugen er lys med små, spredte pletter. Hunnerne bliver de største og kan veje op mod dobbelt så meget som hannerne.

Voksne dyr måler oftest 180-250 cm inklusive hale. Enkelte dyr bliver større. Arten er tæt beslægtet med *Liasis fuscus* og *Liasis olivaceus*, og pasningen af dem ligner i store træk hinanden.

Tre former er beskrevet: den nominerede form fra Timor, *dunni* fra øen Wetar og *savuensis* fra øen Savu. *savuensis* blev oprindelig beskrevet som en selvstændig art, men regnes i dag som underart. Den er mindre end de andre former, og ungerne er lyst orange, mens de voksne bliver mørkebrune til sorte med en næsten hvid iris. Pasningen er den samme. Arten blev

beskrevet i 1844 af Duméril og Bibron og er opkaldt efter Heinrich Christian Macklot, en hollandsk naturforsker og præparant.

L. mackloti er aktiv, opmærksom og nysgerrig. Den er stærk og slår hurtigt og præcist til, når den fornemmer bytte. Nyklækkede og unge dyr er ofte defensive, men de fleste opdrættede dyr bliver rolige med fast, stille håndtering. Vildfangne dyr er mere sky og sværere at tæmme. Arten yngler villigt i fangenskab.

Læs mere: Køb af dyr: opdræt, vildfang og transport

Udbredelse og levested

Liasis mackloti lever på Timor og de omkringliggende øer i den østlige del af Små Sundaøerne: Wetar, Savu, Roti, Semau og Alor i Indonesien samt Østtimor (Timor-Leste). Typelokaliteten er Timor, *dunni* er beskrevet fra Wetars nordkyst og *savuensis* fra Savu, som er en af de mindste udbredelser for nogen pyton. Arten angives også fra Ny Guinea. Fund fra kysterne i det nordlige Australien er formentlig forvekslinger med andre arter af *Liasis*.

Både opdrættede og vildfangne dyr findes i handlen.

> **Oprindelig udbredelse:** Indonesien, Timor-Leste og Papua Ny Guinea.

LEVESTED

L. mackloti findes i græsland, savanne, skovbryn og krat, og den holder sig ofte i nærheden af floder, moser og andre vådområder. Den er en dygtig svømmer, men også en god klatrer, der kan hvile på grene og i lav bevoksning. Om dagen skjuler den sig i huler, sprækker, under væltede træer og i tæt vegetation, og om natten og i skumringen jager den.

Klimaet i udbredelsesområdet er tropisk med en tydelig, kraftig regntid og en lang, tør årstid. Byttet er småpattedyr, fugle og krybdyr. Der findes kun få feltundersøgelser af arten.

Pasning

TERRARIET

Liasis mackloti bliver 180-250 cm, er aktiv og klatrer, og et voksent dyr skal have et terrarie på mindst 180 × 90 × 90 cm (længde × bredde × højde). Den mindre *L. m. savuensis* klarer sig i lidt mindre terrarier, men større er altid bedre for så aktiv en slange. Unger holdes enkeltvis i små, flugtsikre bokse på omkring 35 × 25 × 15 cm og flyttes op i takt med væksten, fx til 90 × 45 × 45 cm som halvvoksne.

Indret med mindst to skjul, ét i den varme og ét i den kølige ende, og flere højtsiddende hvilesteder. Tilføj kraftige grene, flade sten, korkbark og hule træstammer. Et tykt lag tørre blade er et godt skjul, som slangen gerne bruger. Alt skal være fastgjort, så det ikke kan skride, for slangen er stærk og kan flytte løse ting. Terrariet skal have døre med pålidelige låse, tætte samlinger og beskyttede kabelgennemføringer, for slangen presser mod dørene med stor kraft.

Som underlag bruges orkidébark, kokosfibre eller et andet underlag, der holder lidt fugt uden at være vedvarende vådt. Undgå ceder og fyr samt dufttilsat og meget støvende underlag. Rens straks for ekskrementer. Slangen holdes alene uden for parringstiden.

TEMPERATUR

Terrariet skal have en tydelig gradient. Om dagen skal der være 26-30 °C i terrariet, og solpladsen skal have en overfladetemperatur på 32-35 °C. Om natten skal temperaturen falde til 22-25 °C.

Brug en varmelampe eller en dybdevarmeprojektor til solpladsen. Alt styres af en termostat, og slangen må aldrig kunne røre ved eller vikle sig om en varmekilde, for det giver alvorlige forbrændinger. Hele terrariet må ikke holdes på solpladsens temperatur: slangen skal altid kunne vælge en køligere zone. Mål overfladetemperaturen med et infrarødt termometer og lufttemperaturen med digitale følere i begge ender.

Til avl sænkes nattemperaturen om vinteren, se under parring.

Læs mere: Varme og temperatur

LUFTFUGTIGHED OG VAND

L. mackloti trives ved 40-60 % luftfugtighed. Luftfugtigheden stiger efter forstøvning og om natten, når temperaturen falder. Terrariet må ikke være vedvarende vådt, og ventilationen skal være god. Forstøv terrariet let med lunkent vand nogle gange om ugen, og lad underlaget tørre op mellem hver gang.

En stor, tung og stabil vandskål skal stå fremme hele tiden. Den skal være så stor, at slangen kan ligge sammen i den, for arten bader gerne. Vandet kontrolleres dagligt og skiftes, så snart det er forurenet, og skålen skal være let at tage ud og rengøre. Et fugtigt skjul med let fugtet sphagnum giver ekstra fugt, når slangen skal skifte hud. Drægtige hunner og nyklækkede unger skal have over 70 %.

Læs mere: Luftfugtighed, forstøvning og ventilation

LYS OG UVB

Arten er aktiv i skumringen og om natten, men den skal have en fast dag-nat-rytme. Lyset tændes 10-12 timer om dagen og slukkes helt om natten, styret af et ur. Brug ikke røde, blå eller violette natlamper.

UVB er valgfrit; arten yngler også uden. Et svagt UVB-lys kan indgå i pasningen. Arten hører til Ferguson-zone 2. Sigt efter et UV-indeks på 1-2 på soleplettens overflade, og sørg for, at skjulene i skygge giver næsten ingen UV, så slangen selv kan vælge, hvor meget lys den får. UVB må ikke give for høj temperatur i terrariet.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

Liasis mackloti er en kvæler, der spiser hele byttedyr. I naturen er det småpattedyr, fugle og krybdyr, og i fangenskab tager opdrættede dyr villigt mus og rotter af en størrelse, der passer til slangen. Voksne dyr kan også få kyllinger eller store rotter. Byttet skal være frosset og helt optøet og varmet op til kropstemperatur. Brug en lang fodringspincet, og varm aldrig byttet i mikrobølgeovn.

Unger fodres hver 7.-10. dag og voksne hver 2.-3. uge. Byttet skal være omtrent lige så bredt som slangen på det bredeste sted og må kun give en moderat udposning af kroppen. Arten har god appetit og kan blive fed, hvis den fodres efter appetitten i stedet for efter kropsformen. En voksen slange skal se muskuløs og atletisk ud. Vej og vurder kropsformen jævnligt.

Slangen slår hurtigt og præcist til. Åbn aldrig terrariet uden at vide, hvor slangen er og hvordan den opfører sig, og vask hænder, så de ikke lugter af bytte. Fodr ikke slangen, hvis den har været for kold.

ADFÆRD OG HÅNDTERING

L. mackloti er nysgerrig, aktiv og stærk. Unger og nyindkøbte dyr kan være defensive: de hvæser, former kroppen som et S og slår gentagne gange, og nogle bider. Opdrættede dyr bliver som regel rolige, når de får fast stille rutine, mens vildfangne dyr bliver mere sky.

Lad en ny slange være i fred i omkring to uger, og begynd først at håndtere den, når den spiser jævnligt. Start med korte stunder. Bevæg dig roligt, understøt så meget af kroppen som muligt, og grib aldrig om hovedet. Håndtér ikke slangen de første dage efter et måltid, og ikke når den skifter hud og har mælkeblå øjne. Store voksne dyr er stærke og håndteres helst af to personer.

Slanger skjuler sygdom. Et tilsyn af en dyrlæge med erfaring i krybdyr hver 6.-12. måned er en god vane.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Alder og størrelse ved kønsmodenhed er ikke dokumenteret. Hunnerne bliver tydeligt større og tungere end hannerne, og hannerne har større sporer ved kloakken, som de bruger under parringen. Kønnet bestemmes med sonde og skal gøres af en erfaren person eller en dyrlæge, fordi forkert brug kan give alvorlige skader.

PARRING

Parringen udløses af et fald i nattemperaturen om vinteren. Sænk nattemperaturen til 18-20 °C i en måned og derefter til 14-16 °C, mens dag- og soltemperaturen holdes uændret. Hunnen skifter ofte hud lige efter faldet, og parringen følger kort efter. Flere hanner sammen med én hun øger chancen for parring. Hanner af nominatformen og *L. m. dunni* kan kæmpe, så dyrene skal holdes under opsyn, og der skal være plads nok.

Hannerne holder som regel op med at æde i parringstiden. Arten kan lægge frugtbare æg på alle tider af året.

ÆGLÆGNING OG KULD

Den drægtige hun ligger meget på solpladsen og hæver sin kropstemperatur til 29-36 °C. Hun skifter hud omkring 40 dage før æglægningen. Giv hende et terrarie for sig selv med en redekasse med tørt sphagnum og 70-90 % luftfugtighed omkring kassen.

Kuldet er 8-20 æg, som er omkring 64 × 38 mm. Hunnen lægger sig om æggene og ruger dem, og ufrugtbare æg skubbes til side. Hvor mange kuld en hun kan lægge om året, er ikke dokumenteret.

INKUBATION

Æggene kan blive hos hunnen eller flyttes til en inkubator. Brug vermiculit blandet med vand i forholdet 2:1 efter vægt i en lukket kasse, og læg evt. fugtigt sphagnum i hjørnerne. Luftfugtigheden skal være 90-100 %, og låget løftes et øjeblik hver 2.-3. dag for luftens skyld. Ved 31-32 °C klækker æggene efter 60-66 dage, ved 30 °C efter 71-73 dage.

Læs mere: Inkubation af æg

OPDRÆT AF UNGER

Nyklækkede unger holdes enkeltvis i små, flugtsikre bokse på omkring 35 × 25 × 15 cm med orkidébark og tørre blade, som de gemmer sig under. Første hudskifte kommer 6-12 dage efter klækningen; hæv luftfugtigheden til over 70 % indtil da. Ungerne tager som regel små nyfødte mus kort efter første hudskifte og går hurtigt videre til større mus.

Ungerne er ofte meget defensive og slår ud efter alt, der bevæger sig, og de skal vænnes forsigtigt til håndtering. Unger fodres hver 7.-10. dag.

Sundhed og typiske fejl

Liasis mackloti er hårdfør, og de fleste problemer skyldes forkert temperatur, fugt eller fodring. Typiske problemer er:

- Hvæsende vejrtrækning, bobler ved næseborene eller åbent gab. Det kræver dyrlæge og skyldes oftest for lave temperaturer eller dårlig ventilation.
- Vanskelige hudskift, oftest på grund af for lav luftfugtighed. Et fugtigt skjul hjælper.
- Skælråd, hvis underlaget er vedvarende vådt eller beskidt.
- Mider, som oftest kommer med nye dyr eller indretning. Nye dyr holdes adskilt i karantæne.
- Fedme, hvis måltiderne er for store eller for hyppige.
- Opkast, hvis slangen fodres med for stort bytte, er for kold eller håndteres for tidligt efter et måltid.
- Forbrændinger ved direkte kontakt med en varmekilde.

Kontakt en dyrlæge med erfaring i krybdyr, hvis slangen viser et af tegnene ovenfor, taber sig mærkbart eller mister appetitten uden for en kendt årsag.

Læs mere: Karantæne og hygiejne

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.